

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GAYRİSAFİ MİLLİ HASILADA TÜRKİYE VE DÜNYANIN ROLÜ

BERKAY AY
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, İSTATİSTİK BÖLÜMÜ
berkayay@eskisehir.edu.tr

Gayri Safi Yurt İçi Hasıla(GSYİH) Nedir?

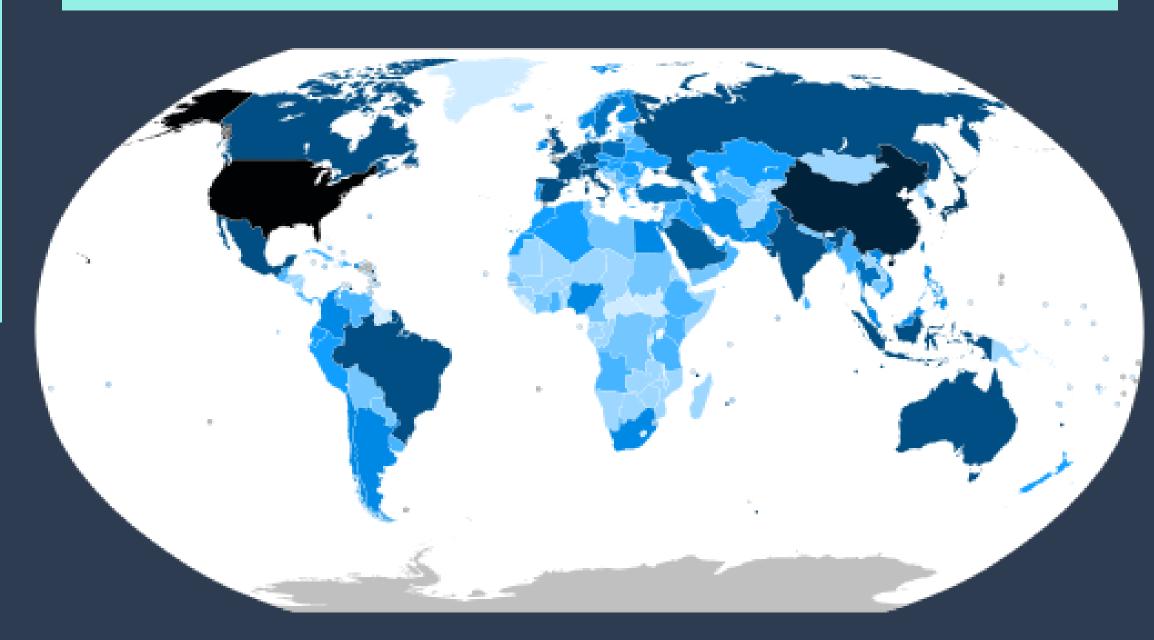
Belirli bir zaman aralığında üretilen tüm nihai ürünlerin, piyasa değerindeki ekonomik ölçüsüdür. Kişi başına düşen GSYİH (nominal) ise, ülkelerin yaşam maliyetleri ve enflasyon oranlarındaki farklılıkları yansıtmamaktadır. Bu projede GSYİH ülkemizdeki durumu, diğer ülkelerle kıyası ve dünyadaki rolüne dair ipuçları verilerek grafikler yardımıyla GSYİH 'in hayatımızdaki önemi bir başka deyişle hayat standartlarımızın değeri vurgulanmak istenmiştir.

Kullanılan Yöntemler

Wikipedia ve doğruluk payı sitelerinden alınan veriler ışığında elde edilen bulgular R Studio programı sayesinde oluşturulan grafikler ile konu anlatılmak istenmiştir. Wikipediadan alınan GSYİH miktarları sıralı bir biçimde alınarak daha sonra R programında çizgi, sütun ve histogram grafiklerine ek olarak dünyadaki GSYİH miktarlarını daha iyi anlatabilmek amacıyla koreplet haritası da oluşturulup wikipediadan alınan veriler sayesinde harita ve grafiklere dönüştürülmüştür.

Dünyada GSYİH Etkisi

Dünya üzerinde bulunan toplam rezerve milli hasıla miktarlarında ABD, Çin ve Japonya'nın ciddi bir üstünlüğü söz konusu. Bu rakamın yüksek olması veya yükselmesi ülkelerin döviz kurlarındaki değişimi ve ülkelerde uygulanan ekonomik politikalar gibi faktörler bu konuda belirleyici olmaktadır.

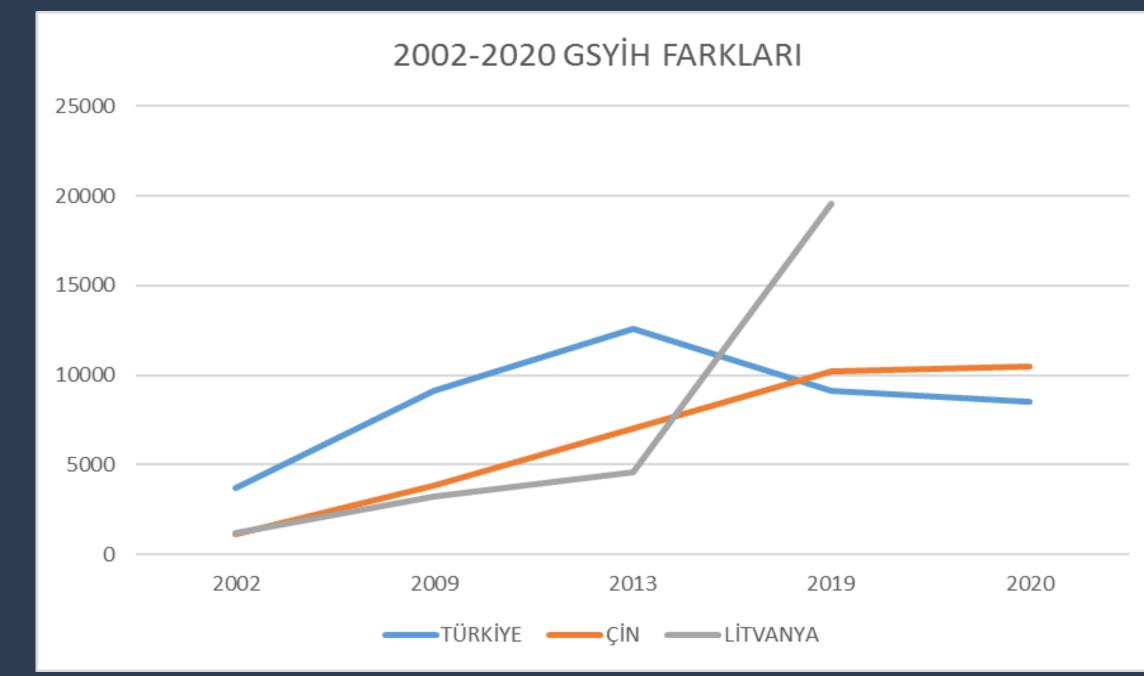

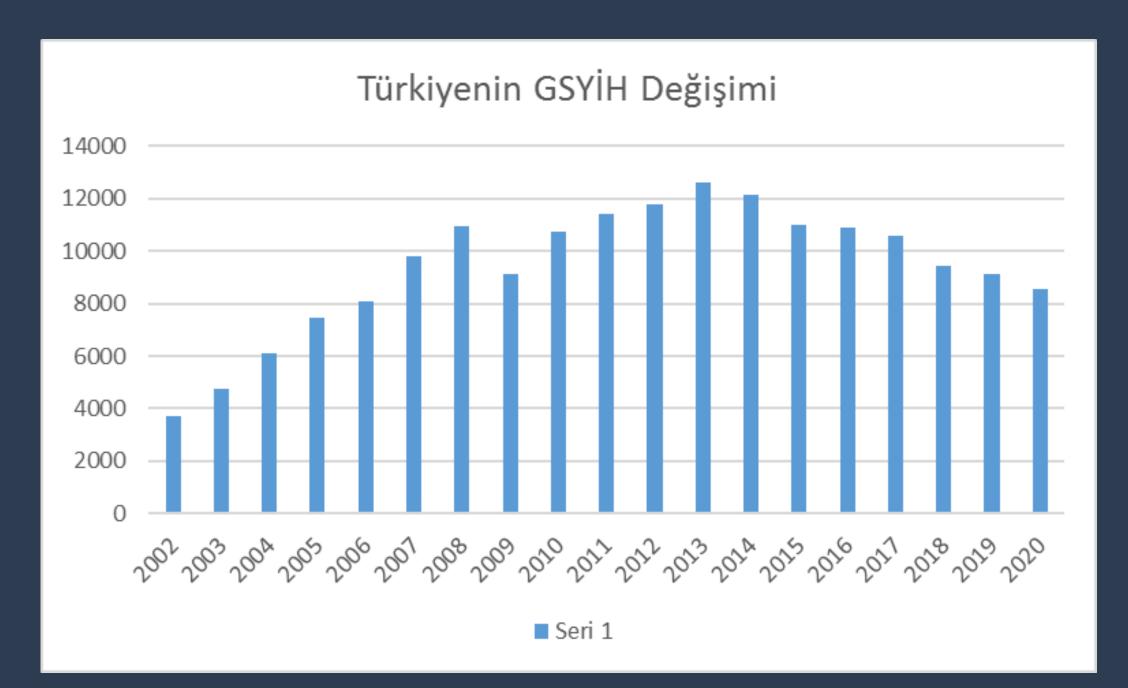
Genel Perspektifte Türkiye

Yukarıdaki haritadan da anlaşılacağı üzere ABD, Çin ve Japonya koyu renklerle gösterilen ve mevcut GSYİH' lerde en çok gelire sahip ülkelerdir. ABD 20 Trilyon ile birinci iken 14 Milyonla Çin ikinci, 4 milyonla Japonya üçüncü sırada kendine yer buluyor. Peki Türkiye bu sıralamada nerede ve kaçıncı ? Türkiye 195 ülkenin bulunduğu sıralamada 20, sırada bulunuyor. Ve bu kadar önemli ve jeopolitik olarak en iyi ve en önemli ülkelerden olan Türkiye'nin bu durumda olmasının nedeni nedir ? Uygulanan ekonomik politikadan başka bir şey düşünülemez tabiki.

Doğru Ekonomik Politikanın Uygulanmasının GSYİH' e Katkısı

Dünyanın en büyük ekonomilerinden birine sahip olan Çin, kalkınmaya 2000' li yılların başında başlayan Litvanya ve Türkiye arasında 2002-2020 yılları arasında gerçekleşen GSYİH değişim grafiği belki de Ekonomik Politikaların GSYİH üzerindeki önemini yadsınamaz bir şekilde ortaya koyuyor. Bu 3 ülke arasındaki ayrışım 2013 yılında başlıyor. Türkiye 2002 yılından itibaren tıpkı diğer ülkeler gibi yükselişe geçerken 2013 yılında aşağıya doğru eğilim hareketi göstermeye başlıyor. Çin olumlu gidişatını sürdürürken Litvanya ise atılım gerçekleştirerek pik noktasına ulaşıyor. Ülkemizin bu seviyelere düşmesi 2013 yılından süregelen döviz kurlarındaki artış ve ekonomik istihdam ve refahın sağlanamaması olarak bu grafik Türkiye'nin durumunu gözler önüne seriyor.

Sonuç

Son zamanlarda artan ekonomik çöküntü sonrası ülkedeki vatandaşların ekonomik olarak zor durumlara düşmesi ve bunun yanında Türk lirasının kaybettiği değer sonrası Türkiye'deki durumun diğer dünya ülkelerine oranla daha zor durumda olduğu ve sürekli düşüş trendinde olduğu görülmektedir.

Kaynakça

- 1-) https://tr.tradingeconomics.com/country-list/gdp-per-capita
- 2_)https://tr.wikipedia.org/wiki/Ki%C5%9Fi_ba%C5%9F%C4%B1na_n ominal
- GSY%C4%B0H_de%C4%9Ferlerine_g%C3%B6re_%C3%BClkeler_listesi
- 3-)https://www.dogrulukpayi.com/bulten/yillara-gore-kisi-basina-dusenmilli-gelir